

Barlangtani Intézet

D-1988-6.

* Könyvtára *

Erzsébet S.C. Barlangkutató csoport

Csoportjelentés

1988.

Csoportunk szervezeti élete

A kezdeti, az MKBT-ben való elfogadtatási nehézségek után csoportunk nagy gondot fordított a belső taglétszámunk megszilárdítására.

Ezt, az arra alkalmas emberek toborzásával és kiképzésével, valamint a "félgőzzel aktív" emberek leépítésével fél év alatt elértük.

A jelenlegi tagság megbízható, többségben igen aktív barlangkutatókból áll.

Embereink technikai, szakmai és fizikai színvonala az utóbbi időkben sokat emelkedett, A szóbeli elismerést néhányszor/becsületükre legyen írva/olyan emberektől is kaptunk, akik rosszindulatú előítéletekkel viseltettek irántunk.

Félreeső helyeken kemény és rendszeres kötéltechnikai edzéseket folytattunk kettős céllal;

1. magasabb technikai színvonalat elérni mint az átlag magyar klubok. 2; nagymélységű magashegyi barlangokban is akarunk kutatni. Az első célt már elértük.

Patronálónkkal, az Erzsébet Sport Clubbal kapcsolatunk és együttműködésünk harmónikus.

Az MKBT-vel rendszeres és jó kapcsolatot tartunk fenn. Egyre több barlangkutató csoporttal kerülünk baráti viszonyba.

A Pannóniakupa barlangimentő versenyen első helyezést értünk el, az ezzel járó rendezési jogot az 1989-es évre elvállaltuk.

Külföldi nemzetközi kutatótáborban való részvételünk és ígéretes itthoni kutatási területek keresése terepbejárások által.

1988. őszén a lengyelországi Zakopánében rendezett nemzetközi barlangkutató táborban országunkat és csoportunkat két fő; Brusznyczki Zoltán és Kertész János képviselte.

Többek között bejárták a -752 m mély Wielka Sniezna barlangot az alsó és felső bejáraton keresztül, ami komoly barlangászteljesítménynek számít a mai napig is. A Lengyel-Tátrában még bejártak néhány nagyobb barlangot, a kutatótábor keretében. A kutató és túracsoportok többnemzetiségűek voltak.

Magyarországon a DK-i Bükkben kezdtük az alapos terepbejárást, a Kőlyuk-galya és a Nagy-Kömázsa nevű

helyek körzetében. A térségekben a fedett karsztjelleg miatt nem találtunk kutatásra érdemes helyet,

Víznyelőkben nagymennyiségű agyageltömődést találtunk, amely a jól karsztosodó mészkő ellenére kilátástalanná teszi a bennük való kutatást.

A másik fő érdeklődési területünk a Kelet-Bakony központi karsztterülete. A rendkívül alapos terepbejárásaink az alábbi helységek és hegyek által bezárt területekre terjedtek ki; Hárskút, Lókút, Eplény, Zirc, Borzavár, Kőris-hegy Bakonybél Nagy-Som-hegy.

Felkérésünkre az Acheron barlangkutató csoport önzetlenül sok információt adott a területekről és jónéhány karsztobjektumot személyesen is megmutattak nekünk.

Mi két víznyelőt találtunk kutatásra alkalmasnak; a Meander-nyelőt és a Kőris-hegyen lévő Eleven-Fertés víznyelőcsoportot.

Ezeknek a víznyelőknek az átvételéről tárgyalásokat folytattunk az Acheron csoporttal. Mivelhogy a víznyelőkben elhelyezett ácsolataik százszázalékosan tönkrementek, a kutatási és ácsolási tevékenységet előlről kell kezdeni. Elmondásuk szerint ezt ők már nem bírnák kapacitással, mert már így is rengeteg helyen kutatnak és nem

akarják az erejüket szétforgácsolni.

A kutatási objektumokról még folynak az Erzsébet SC Acheron tárgyalások.

Az Erdőhát-úti-barlang kutatása

Lakhelyünkhöz közel Budapesten is akartunk egy kutatási területet. Hosszas mérlegelés után esett a választásunk az Erdőhát-úti hévizes aknára.

A barlang Budapesten a harmadik kerületben az Erdőhát út DK-i végén, közel a Mátyás-hegy csúcsához, egy kis jelzetlen ösvény mellett található.

A barlang, szaruköves mészkőben alakult ki. Annak ellenére, - hogy ez a mészkőtípus kevésbé jól korrodálódik, továbbá a benne képződött barlangjáratok "hajlamosak" a kipreparálódott szarukövekben való eltömődésre, elszűkülésre, - megnyerte a tetszésünket.

Az akna mérete impozáns, jól fejlett, tehát nagymennyiségű melegvíz tört itt fel hajdan. A barlang közel van a szaruköves mészkő-triázmészkő határhoz.

Tőle száz méterre erős tektonikus törésvonal húzódik. Ha esetleg a barlang eléri a jobban oldódó tiszta triász mészkövet, a jelenlegi járatméretek még tovább nőhetnek. A barlang helyenként rendkívül gazdag kép-

zöldmennyekben, amelyek a nagymértékben agresszív,
nagymennyiségű oldott anyagot szállító hévizről ta-
nuskodnak.

A barlang alját kitöltő kovás limonitos, enyhén márgás
kioldott szarukődarabokat tartalmazó anyagot drótbowde-
nes csörlővel, csigarendszeren keresztül emeltük a fel-
színre. Miután elértük a barlang alján lévő szálkővet,
az oldaljáratokat elkezdtuk el bontani. Rövid járathosszak
után, az elszűkülő kuszodákban, kipreparálódott szaru-
kövek állták az utunkat.

A kitermelt törmeléket, az OKTH-val és a Budai Tájvé-
delmi Körzettel kötött megállapodásnak megfelelően
a barlanghoz vezető, erősen erodált ösvényre termeltük,
mellőzve a tájképromboló, előző kutatások által létesí-
tett meddőhányó gyarapítását. Az ösvényre termelt kitöl-
tést kiteraszozni/fagallyas lépcsők/már nem volt időnk.
Egy óriási felhőszakadás mind a 2-3 köbmétert eltaka-
ritotta nyomtalanul!

A barlang alsó részén az előző táborokban létesített
vezető drótbowdent a kitermeléskor jól tudtuk hasz-
nálni. A felső, felszínhez közeli barlangjáratokban jó-
minőségű vödörvezetővályuval ellátott precízen össze-

rakott ácsolatot csináltunk.Ez jól bevált biztonság-
technikailag és a kitermelésnél is nélkülözhetetlen volt.

Rövid monológ a barlang továbbkutatásához

A jól bevált és nehéz munkával megépített ácsolatunk
a múlté.Vandál rongálók tönkretették egy meggyújtott
barlangbadobott autógumival,ami a legfelső termecskét
koromfeketére rondította.

Primitív kristálygyűjtők szétvéstek néhány kristály-
fülkét.Valószínűleg megrökönyödve tapasztalták,hogy
a felszínen porrá vált a kincsük,ami a barlangi pá-
ratartalom mellett szikrázva csillant bele lelkiis-
meretükbe.

És mi,barlangkutatók tanácstalanul álltunk,tépelőd-
tünk a továbbjutást illetően,hiába kérdeztünk és
hallgattunk meg nagytudású embereket.A barlang túl
kicsi ahhoz,hogy nagyköltységű bombabiztos ajtó védje.
Ahhoz pedig túl nagy,hogy ne kutassuk tovább.

A szakemberek azt javasolják,hogy nem érdemes benne
bontani.Csináltunk egy utolsó túrát a barlangba,hogy
bebizonyítsuk magunknak,tényleg nem érdemes itt bontani.

A barlang alján ellenvélemény ellenvéleményt követett. Végül odamentem a kristályfal legszebb részéhez, és egy kis porózusnak látszó lyukba, etikai gátlásaimat leküzdve a kezembe vettem egy vékony, bontásnál használt acélrudat. Én csak egy tenyérszerű helyet teszok tönkre - gondoltam magamban. A vandálok előbb-utóbb úgyis szétvernék.

Az acélrúd ellenállás nélkül becsúszott a rendkívül laza szerkezetű porba. Ezt követte a karom, amivel a rudat markoltam, könyékig. Minden erőlködés nélkül!

Tovább nyomtam, és ekkor a rúd beesett egy üregbe, de a vége még a kezemben volt.

Könnyedén bennt volt a karom már egészen a vállamig.

A rudat kihúztam és bevilágítottam a kicsi nyíláson.

Ilyen finomságú és formájú képződményeket még nem láttam egyetlen barlangban sem.

Méltó vetélytársa a József-hegyi barlang képződményeinek. Ráadásul mindez egy nagyobb üregben.

Már tudjuk, hogy ezt a barlangot tovább bontjuk.

További ismertetés a fotómellékletben.

Az erősen erodált ösvény, melyre kitermeltük
a barlangi törmelékét

A barlang bejárata, vandál gyűjtogatás
nyomaival

A legfőbb termecske az ácsolatunkkal

A megrongált ácsolatunk vödörvezetővályuval

A vödörvezetővályu alsó része

Az alsó aknaszakasz kötélvezetőbowdenének
felső rögzítése

A barlang középső szakasza. Ez a nyílás lenne
a legalkalmasabb a barlang lezárására

A legalsó terem,szemben az egyik elszűkülő
oldaljárat.Bal oldalt a jól bevált vödörvezető
bowden.

A kristályfal alatti legnagyobb oldaljárat
nyílása.

Kristályfülke, fölötte kipreparálódott szarukő.